

[Nordqvist.]

måske ikke herhjemme, men andre steder — at der findes mennesker, der endog er rede til at gennemgå en frygtelig tortur for den overbevisning, der nu er deres. Vi finder, at dødsstraffen er en reminiscens fra øje for øje-mentaliteten, lidt i slægt med de systemer, hvor man stadig væk hugger hånden af, når vedkommende har gjort sig skyldig i tyveri. Det er vel også i nogen grad udtryk for en hævnfølelse, som vi ikke finder tiltalende i et moderne samfund, og som jeg i øvrigt heller ikke finder holder sig. Vi kan jo se på udviklingen efter 1945, og det kender vi alle sammen, at når først tingene kommer på afstand, så mildnes de netop af afstanden.

Jeg er også bange for, at bibeholdelse af dødsstraffen vil bevirke en forræelse af befolkningen, derved at man nedvurderer det enkelte liv. Jeg mener, at vi her netop befinder os på grænsen mellem det menneskelige og det guddommelige.

Rent praktisk har vi jo fået nogle erfaringer med dødsstraffen efter krigen, i 1945, og netop denne praktisering og ikke mindst den omstændighed, at enkelte af dommene først blev eksekveret adskillige år efter besættelsestidens ophør, siger mig, at vi bør afskaffe dødsstraffen. Jeg finder også, at den diskussion, den debat, der føres i forbindelse med dødsstraffen, let kan hidse befolkningen op i to grupper.

Jeg skal nævne, at i Genferkonventionen er der en bestemmelse om, at en besættelsesmagt i et land ikke må anvende straffe, som det pågældende land ikke selv har i sin lovgivning. Det vil altså sige, at hvis vi piller dødsstraffen ud af vor lovgivning, så vil det heller ikke være muligt for en besættelsesmagt, der vel at mærke har tiltrådt Genferkonventionen, at anvende dødsstraf i en besættelsesperiode.

Tilbage er der i og for sig kun spørgsmålet om statens sikkerhed, og det synspunkt mener jeg jeg har aflivet, da jeg før sagde, at jeg mener, der stadig væk findes mennesker, som, uanset at straffen går på livet eller livsvarigt fængsel, alligevel vil forråde deres land. Jeg kan heller ikke se, at man kan bruge nødvægebetraktningen. Nødværgen er noget, man udøver i en nødvendig situation; det er ikke noget, man anvender, inden situationen bliver aktuel.

Så var en af de andre ordførere inde på en anden betragtning, som har været meget fremme i debatten, i hvert fald for år tilbage, dette, at vi nødig én gang til skulle komme i den situation at give straffelove med tilbagevirkende kraft. Og dette får mig til at sige, at det høje ting naturligvis meget grundigt må overveje det lovforslag, vi her har på bordet. For meningen kan selvfølgelig ikke være den, at vi, når vi nu 20 år efter at have vedtaget loven ophæver den igen, så, hvis vi på ny kommer i en situation som 1940—1945, da overvejer at indføre dødsstraf med tilbagevirkende kraft. Det må ligge helt fast, at den diskussion må være ude nu. Jeg kan ikke lade være med at nævne, at da man i 1952 drøftede problemet, blev der fremsat forslag om folkeafstemning om dødsstraffens indførelse. Bl.a. Aksel Larsen, som vel dengang talte for kommunisterne, ønskede sagen sendt ud til folkeafstemning, og han tilkendegav som sin personlige opfattelse, at han ikke var i tvivl om, at forslaget ville falde, hvis det kom ud til det danske folk.

I det radikale venstre føler vi os i overensstemmelse med befolkningen, når vi i dag anbefaler det foreliggende lovforslag, så jeg skal ikke ventilere muligheden af en folkeafstemning, men blot anbefale forslaget til hurtig gennemførelse.

Jette Boutrup: Opinionen krævede efter besættelsen, at dødsstraffen blev genindført. Det frygtelige var jo, at den skulle have tilbagevirkende kraft, og mange ledende juridiske eksperter frarådede det også kraftigt dengang. Men når mit parti i dag går ind for dødsstraffens fuldstændige afskaffelse, så er det et udtryk for vor tillid til, at denne situation aldrig vil opstå igen.

Arne Christiansen: Da dødsstraf i fredstid jo også har været inddraget i debatten i dag, vil jeg gerne indledningsvis stærkt understrege den afgrænsning, der ligger i de love, vi behandler her. Justitsministeren siger i sin skriftlige fremsættelse, at folketinget nu får lejlighed til en principiel stillingtagen til spørgsmålet om dødsstraffens afskaffelse. Jeg understreger ordet „nu“, for jeg vil gerne spørge: hvorfor netop nu? De relativt vage begründelser, væsentligt henvisninger til drøftelser i FN og en FN-rapport, under-